ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 21ης Φεβρουαρίου 2006 *

Στην υπόθεση Τ-214/04,

The Royal County of Berkshire Polo Club Ltd, με έδρα το Winkfield, Windsor, Berkshire (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενο από τον J. Maitland-Walker, solicitor, και την D. McFarland, barrister,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενο από τον P. Bullock,

καθού,

αντίδικος κατά τη διαδικασία ενώπιον του τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ και παρεμβαίνουσα ενώπιον του Πρωτοδικείου:

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

The Polo/Lauren Co. LP, με έδρα τη Νέα Υόρκη (Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής), εκπροσωπούμενη από τους P. Taylor, solicitor, και A. Bryson, barrister,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή περί ακυρώσεως της αποφάσεως του πρώτου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 25ης Μαρτίου 2004 (υπόθεση R 273/2002-1), σχετικής με διαδικασία ανακοπής μεταξύ The Polo/Lauren Co. LP και The Royal County of Berkshire Polo Club Ltd,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Βηλαρά, πρόεδρο, E. Martins Ribeiro και K. Jürimäe, δικαστές,
γραμματέας: K. Andová, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 3 Ιουνίου 2004,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 29 Σεπτεμβρίου 2004,

έχοντας υπόψη το υπόμνημα αντικρούσεως της παρεμβαίνουσας που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 21 Σεπτεμβρίου 2004,

κατόπιν της συνεδριάσεως της 15ης Σεπτεμβρίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

1 Στις 5 Ιουνίου 1997, η εταιρία Royal County of Berkshire Polo Club Ltd (στο εξής: προσφεύγουσα) υπέβαλε αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί.

2 Το σήμα του οποίου ζητήθηκε η καταχώριση συνίσταται σε σύνθετο σημείο, που περιλαμβάνει ένα λεκτικό και ένα εικονιστικό στοιχείο, όπως απεικονίζεται κατωτέρω:

3 Τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος εμπίπτουν στις κλάσεις 3, 9, 14, 18, 21 και 25 του διακανονισμού της Νίκαιας για τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και των υπηρεσιών ενόψει καταχωρίσεως των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί. Τα προϊόντα που

εμπίπτουν στην κλάση 3 ανταποκρίνονται στην εξής περιγραφή: «Λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ύλες για πλύσιμο· παρασκευάσματα για καθαρισμό, στίλβωση, αφαίρεση λίπους και απόξεση· οδοντόπαστες· είδη αρωματοποιίας, προϊόντα για μετά το ξύρισμα, παρασκευάσματα για τα μαλλιά, σαμπουάν, σαπούνια, αιθέρια έλαια, καλλυντικά, λοσιόν για τα μαλλιά, αποσμητικά, eau de toilette, σπρέι για το σώμα, έλαια μπάνιου, αφρόλουτρα, ζελέ για το ντους».

4 Η αίτηση καταχωρίσεως του κοινοτικού σήματος δημοσιεύθηκε στο *Δελτίο κοινοτικών σημάτων* αριθ. 92/1998 της 30ής Νοεμβρίου 1998.

5 Στις 8 Ιανουαρίου 1999, η εταιρία The Polo/Lauren Company LP (στο εξής: παρεμβαίνουσα) άσκησε ανακοπή δυνάμει του άρθρου 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 40/94. Ο λόγος που επικαλέστηκε προς στήριξη της ανακοπής ήταν ο κίνδυνος συγχύσεως που αναφέρει το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94 μεταξύ του προς καταχώριση σήματος και των προγενέστερων εθνικών σημάτων των οποίων η παρεμβαίνουσα είναι δικαιούχος. Τα εν λόγω προγενέστερα σήματα είναι τα ακόλουθα:

α) το γερμανικό σήμα αριθ. 1 153 949 που κατατέθηκε στις 30 Ιανουαρίου 1988, καταχωρίστηκε στις 9 Φεβρουαρίου 1990 και κατοχυρώθηκε μέχρι τις 31 Ιανουαρίου 2008 για τα «αρώματα, κολώνιες, eau de toilette, καλλυντικά, ιδίως πούδρες, κρέμες, λοσιόν, αιθέρια έλαια, σαπούνια, καλλυντικά παρασκευάσματα που περιέχουν αποσμητικά πρόσθετα, με εξαίρεση τα καλλυντικά για τα μαλλιά», που εμπίπτουν στην κλάση 3·

β) το ελληνικό σήμα αριθ. 103 778 που κατατέθηκε στις 23 Απριλίου 1991 και καταχωρίστηκε στις 17 Μαρτίου 1994 για όλα τα προϊόντα της κλάσεως 3, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα «είδη αρωματοποιίας, κολώνιες, eau de toilette, καλλυντικά, πούδρες, κρέμες, λοσιόν, αιθέρια έλαια, σαπούνια, αποσμητικά για ατομική χρήση, λοσιόν για τα μαλλιά, αποσμητικά για ατομική χρήση, λοσιόν για τα μαλλιά, οδοντόπαστες»·

γ) το ισπανικό σήμα αριθ. 1 253 471 που κατατέθηκε στις 19 Μαΐου 1988 και καταχωρίστηκε στις 5 Νοεμβρίου 1990 για μια σειρά προϊόντων που περιλαμβάνονται στην κλάση 3, ήτοι «είδη αρωματοποιίας, κολώνιες, eau de toilette, καλλυντικά, πούδρες, κρέμες και λοσιόν, αιθέρια έλαια, σαπούνια και αποσμητικά για ατομική χρήση, με εξαίρεση τις οδοντόπαστες και τα παρασκευάσματα για τον καθαρισμό των δοντιών»·

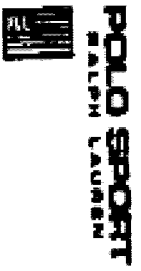
δ) το σουηδικό σήμα αριθ. 225 475 που κατατέθηκε στις 4 Ιουλίου 1989 και καταχωρίστηκε στις 2 Αυγούστου 1991 για ορισμένα προϊόντα της κλάσεως 3, ήτοι «είδη αρωματοποιίας, κολώνιες, eau de toilette, καλλυντικά, πούδρες, κρέμες και λοσιόν, αιθέρια έλαια, σαπούνια, αποσμητικά για ατομική χρήση».

Το σημείο που καταχωρίστηκε για τα τέσσερα αυτά σήματα ήταν το εξής:

ε) οι δύο βρετανικές καταχωρίσεις του λεκτικού σήματος POLO αριθ. 638 708 και 657 863 που ζητήθηκαν στις 18 Ιουλίου 1945 και την 1η Απριλίου 1947 αντιστοίχως και ανανεώθηκαν μέχρι τις 18 Ιουλίου 2008 και την 1η Απριλίου 2006 για μια σειρά προϊόντων που περιλαμβάνονται στην κλάση 3, ήτοι «είδη αρωματοποιίας, παρασκευάσματα για την ατομική υγιεινή (μη περιέχοντα φαρμακευτικές ουσίες), καλλυντικά παρασκευάσματα, οδοντόπαστες, παρασκευάσματα για αποτρίχωση, σαπούνια, είδη ατομικής υγιεινής (μη περιεχόμενα σε άλλες κλάσεις), με εξαίρεση τα δοχεία για πούδρες, καθώς και άλλα προϊόντα της κατηγορίας των δοχείων για πούδρες» (αριθ. 638 708) και «άλατα μπάνιου, ταλκ, πούδρα για το πρόσωπο, κρέμα για το πρόσωπο, παρασκευάσματα για την τόνωση της κυκλοφορίας του τριχωτού της κεφαλής, λοσιόν για μετά το ξύρισμα (όλα αυτά τα παρασκευάσματα δεν περιέχουν φαρμακευτικές ουσίες), κραγιόν για τα χείλη, μπριγιαντίνη, λοσιόν για τα μαλλιά, σαμπουάν, οδοντόπαστες, σαπούνια και αρώματα» (αριθ. 657 863)·

στ) το βρετανικό εικονιστικό σήμα αριθ. 2 007 609

που κατατέθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 1994 και καταχωρίστηκε στις 13 Μαρτίου 1996 για μια σειρά προϊόντων της κλάσεως 3, ήτοι «σαπούνια, είδη αρωματοποιίας, eau de toilette, αιθέρια έλαια, καλλυντικά, οδοντόπαστες, κολώνιες, ζελ ξυρίσματος, κρέμα ξυρίσματος, καταπραϋντικό σκεύασμα για μετά το ξύρισμα, αφρός για μετά το ξύρισμα, λοσιόν για το δέρμα, κρέμα για το δέρμα, ενυδατικό σκεύασμα για το πρόσωπο, ταλκ, σπρέι κατά της εφίδρωσης και αποσμητικό στικ για ατομική χρήση και αντιηλιακές κρέμες, όλα για άνδρες», με εξαίρεση τα προϊόντα για τα μαλλιά·

ζ) το βρετανικό εικονιστικό σήμα αριθ. 2 140 409

που κατατέθηκε στις 30 Ιουλίου 1997 και καταχωρίστηκε στις 27 Φεβρουαρίου 1998 για μια σειρά προϊόντων της κλάσεως 3, ήτοι «είδη αρωματοποιίας, κολώνιες, αρώματα, λοσιόν για μετά το ξύρισμα, καταπραϋντικό σκεύασμα για

μετά το ξύρισμα, αντιεφιδρωτικό, αποσμητικό ατομικής χρήσεως, ταλκ, eau de toilette, πούδρα για το σώμα, καλλυντικά, προϊόντα φροντίδας της ομορφιάς, ήτοι κρέμες για το πρόσωπο και το σώμα, λοσιόν και αντηλιακές λοσιόν και κρέμες, προϊόντα φροντίδας των μαλλιών, ήτοι σαμπουάν, παρασκευάσματα για μετά το λούσιμο, κρέμες και λοσιόν για τα μαλλιά και μπριγιαντίνες και παρασκευάσματα για την τόνωση της κυκλοφορίας του τριχωτού της κεφαλής· προϊόντα για το μπάνιο και το ντους, ήτοι σαπούνια για την ατομική υγιεινή, σαμπουάν για το σώμα, προϊόντα απολέπισης για το σώμα, άλατα μπάνιου, ζελ για το μπάνιο και το ντους, έλαια για το μπάνιο και το ντους και αιθέρια έλαια»·

η) η βρετανική καταχώριση του εικονιστικού σήματος αριθ. 657 864

που ζητήθηκε την 1η Απριλίου 1947 και ανανεώθηκε στις 15 Μαΐου 1996 για μια σειρά προϊόντων της κλάσεως 3, ήτοι «άλατα μπάνιου, ταλκ, πούδρα για το πρόσωπο, παρασκευάσματα για την τόνωση του τριχωτού της κεφαλής, λοσιόν για μετά το ξύρισμα, κρέμα προσώπου (όλα αυτά τα προϊόντα ατομικής υγιεινής δεν περιέχουν φαρμακευτικές ουσίες), κραγιόν για τα χείλη, μπριγιαντίνη, λοσιόν για τα μαλλιά, σαμπουάν, οδοντόπαστες, σαπούνια και αρώματα»·

θ) το βρετανικό εικονιστικό σήμα αριθ. 1 484 052

που κατατέθηκε στις 28 Νοεμβρίου 1991 και καταχωρίστηκε στις 7 Νοεμβρίου 1994 για προϊόντα που περιέχουν άρωμα της κλάσεως 3.

6 Με την 182/2002 απόφασή του της 31ης Ιανουαρίου 2002, η οποία επιδόθηκε στους διαδίκους την ίδια ημέρα, το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ απέρριψε την ανακοπή.

7 Στις 27 Μαρτίου 2002, η παρεμβαίνουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ κατά της αποφάσεως του τμήματος ανακοπών, δυνάμει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94.

8 Με απόφαση της 25ης Μαρτίου 2004 (υπόθεση R 273/2002-1), η οποία επιδόθηκε στην προσφεύγουσα την 1η Απριλίου 2004 (στο εξής: προσβαλλομένη απόφαση), το πρώτο τμήμα προσφυγών απέρριψε εν μέρει την προσφυγή. Κατ' ουσίαν, έκρινε ότι υπήρχε κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ του προς καταχώριση σήματος και του

προγενέστερου εικονιστικού σήματος που είχε καταχωριστεί στο Ηνωμένο Βασίλειο με τον αριθμό 657 864 για τα ακόλουθα προϊόντα: «παρασκευάσματα για καθαρισμό, οδοντόπαστες, είδη αρωματοποιίας, προϊόντα για μετά το ξύρισμα, παρασκευάσματα για τα μαλλιά, σαμπουάν, σαπούνια, αιθέρια έλαια, καλλυντικά, λοσιόν για τα μαλλιά, αποσμητικά, eau de toilette, σπρέι για το σώμα, έλαια μπάνιου, αφρόλουτρα, ζελέ για το ντους». Αντιθέτως, κατά το τμήμα προσφυγών αυτός ο κίνδυνος συγχύσεως δεν υφίσταται για τα ακόλουθα προϊόντα: «λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ύλες για πλύσιμο· παρασκευάσματα για καθαρισμό, στίλβωση, αφαίρεση λίπους και απόξεση».

Αιτήματα των διαδίκων

9 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·

— να διατάξει την καταχώριση του σήματος για όλες τις κλάσεις προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της κλάσεως 3·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα της παρούσας δίκης, καθώς και σε αυτά της διαδικασίας ενώπιον του τμήματος προσφυγών.

10 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

11 Η παρεμβαίνουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο να δεχθεί την ανακοπή για όλα τα προϊόντα που περιλαμβάνονται στην αίτηση καταχωρίσεως, συμπεριλαμβανομένων των λευκαντικών παρασκευασμάτων και άλλων υλών πλυσίματος, των παρασκευασμάτων καθαρισμού, στιλβώσεως, αφαιρέσεως λίπους και αποξέσεως, βασιζόμενη τόσο στο προγενέστερο σήμα που έχει καταχωριστεί στο Ηνωμένο Βασίλειο με τον αριθμό 657 864 όσο και στα άλλα προγενέστερα σήματα.

Σκεπτικό

12 Η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, δύο λόγους προς στήριξη της προσφυγής της: πρώτον, παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως και, δεύτερον, παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 40/94.

Επί του πρώτου λόγου της προσφεύγουσας, σχετικά με την παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

13 Η προσφεύγουσα είναι της γνώμης ότι η προσβαλλομένη απόφαση παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως. Ειδικότερα, το τμήμα προσφυγών δεν αιτιολόγησε ή δεν αιτιολόγησε επαρκώς την απόρριψη της συλλογιστικής που ακολούθησε το τμήμα ανακοπών του ΓΕΕΑ, σύμφωνα με την οποία, αφενός, το βλέμμα του καταναλωτή είναι πιθανό να έλκεται περισσότερο από τις λέξεις «Royal County of Berkshire» λόγω της θέσεώς τους, η οποία δεσπόζει επί του εικονιστικού στοιχείου του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση, και, αφετέρου, το προγενέστερο σήμα POLO αναφέρεται στο άθλημα αυτό γενικώς, ενώ η αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος καθιστά δυνατό τον προσδιορισμό μιας συγκεκριμένης λέσχης πόλο.

14 Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει ότι το τμήμα προσφυγών αιτιολόγησε στο σημείο 31 της προσβαλλομένης αποφάσεως το συμπέρασμά του, σύμφωνα με το οποίο, τα επίδικα σημεία παρουσίαζαν οπτική ομοιότητα. Όσον αφορά τη σύγκριση από εννοιολογικής απόψεως, το ΓΕΕΑ τονίζει ότι το τμήμα προσφυγών βασίμως θεώρησε ότι υπήρχε κάποια εννοιολογική ομοιότητα μεταξύ των σημείων, δεδομένου ότι και τα δύο παραπέμπουν στο άθλημα του πόλο, το οποίο δεν έχει καμιά σχέση με τα οικεία προϊόντα. Το ΓΕΕΑ καταλήγει ότι το τμήμα προσφυγών εξέθεσε τους λόγους για τους οποίους απέκλινε από την απόφαση του τμήματος ανακοπών του ΓΕΕΑ.

15 Η παρεμβαίνουσα δεν υποβάλλει συγκεκριμένες παρατηρήσεις ως προς το επιχείρημα ότι το τμήμα προσφυγών δεν αιτιολόγησε ή αιτιολόγησε ελλιπώς την απόρριψη της συλλογιστικής του τμήματος ανακοπών. Ωστόσο, υπερασπίζεται τη συλλογιστική που ακολούθησε το τμήμα προσφυγών.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

16 Επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, δυνάμει του άρθρου 73, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 40/94, οι αποφάσεις του ΓΕΕΑ πρέπει να αιτιολογούνται. Η υποχρέωση αυτή έχει το ίδιο περιεχόμενο με την απορρέουσα από το άρθρο 253 ΕΚ [απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Απριλίου 2004, Τ-124/02 και Τ-156/02, Sunrider κατά ΓΕΕΑ — Vitakraft-Werke Wührmann και Friesland Brands (VITATASTE και METABALANCE 44), Συλλογή 2004, σ. II-1149, σκέψη 72].

17 Από πάγια νομολογία προκύπτει ότι σκοπός της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως των ατομικών πράξεων είναι να καθίσταται δυνατό, αφενός, στους ενδιαφερόμενους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου προκειμένου να υπερασπίζονται τα δικαιώματά τους και, αφετέρου, στον κοινοτικό δικαστή να ασκεί τον έλεγχο της νομιμότητας της αποφάσεως (προπαρατεθείσα απόφαση VITATASTE και METABALANCE 44, σκέψη 73, και η εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Το αν η αιτιολογία μιας αποφάσεως ικανοποιεί τις απαιτήσεις αυτές πρέπει να εκτιμάται σε σχέση όχι μόνο με το κείμενό της, αλλά και με το πλαίσιό της, καθώς και με το σύνολο των νομικών κανόνων που διέπουν το σχετικό θέμα (απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Φεβρουαρίου 1996, C-122/94, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1996, σ. I-881, σκέψη 29, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Απριλίου 2000, Τ-188/98, Kuijer κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-1959, σκέψη 36).

18 Στην υπό κρίση υπόθεση, πρέπει να εξεταστεί η προβαλλόμενη από την προσφεύγουσα έλλειψη ή ανεπάρκεια της αιτιολογίας.

19 Κατ' αρχάς, όσον αφορά την απόρριψη της συλλογιστικής του τμήματος ανακοπών του ΓΕΕΑ, σύμφωνα με την οποία το βλέμμα του καταναλωτή είναι πιθανό να έλκεται περισσότερο από τις λέξεις «Royal County of Berkshire» επειδή δεσπόζουν

επί του εικονιστικού στοιχείου του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση, το Πρωτοδικείο εκτιμά ειδικότερα ότι ο συλλογισμός του σημείου 31 της προσβαλλομένης αποφάσεως, σύμφωνα με τον οποίον ο τρόπος αναγραφής των λέξεων που συναποτελούν το λεκτικό στοιχείο του επίδικου σημείου ενισχύει αισθητά τον δεσπόζοντα χαρακτήρα της αναπαραστάσεως του παίκτη πόλο, καθιστούσε δυνατό στην προσφεύγουσα να λάβει γνώση του ακριβούς λόγου για τον οποίον το τμήμα προσφυγών δεν είχε θεωρήσει το λεκτικό στοιχείο ως κυρίαρχο και, κατά συνέπεια, τον λόγο για τον οποίον είχε απορρίψει τη συλλογιστική του τμήματος ανακοπών.

20 Στη συνέχεια, όσον αφορά τη συλλογιστική του τμήματος ανακοπών σύμφωνα με την οποία το προγενέστερο σήμα POLO αναφέρεται στο άθλημα γενικώς, ενώ το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση καθιστά δυνατό τον προσδιορισμό μιας συγκεκριμένης λέσχης πόλο, επιβάλλεται να σημειωθεί ότι, σε αντίθεση προς όσα υποστηρίζει η προσφεύγουσα, η εν λόγω συλλογιστική δεν απορρίφθηκε από το τμήμα προσφυγών. Πράγματι, στο σημείο 32 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών επιβεβαίωσε ρητώς ότι οι λέξεις «Royal County of Berkshire Polo Club» ήταν δυνατό να παραπέμπουν τους Άγγλους καταναλωτές σε μια συγκεκριμένη λέσχη στην οποία διεξάγονται αγώνες πόλο.

21 Δεδομένου ότι, στο σύνολό του, το αιτιολογικό της προσβαλλομένης αποφάσεως καθιστά σαφή τη συλλογιστική που ακολουθήθηκε όσον αφορά την εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως, ο πρώτος λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δεύτερου λόγου της προσφεύγουσας, σχετικά με την παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94

Επιχειρήματα των διαδίκων

22 Η προσφεύγουσα προβάλλει σειρά επιχειρημάτων με τα οποία, κατ' ουσίαν, στηρίζει τον ισχυρισμό της περί παραβάσεως του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94.

23 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' αρχάς, ότι η προσβαλλομένη απόφαση αποσυνέθεσε ως μη όφειλε το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση στα επιμέρους στοιχεία του και δεν το θεώρησε ως σύνολο, αλλά ως σειρά στοιχείων στα οποία απέδωσε διαφορετική σημασία, διακριτικό χαρακτήρα ή ικανότητα να ξεχωρίζουν.

24 Δεύτερον, η προσφεύγουσα αμφισβητεί την απόφαση του τμήματος προσφυγών καθό μέρος έκρινε ότι σε καμια από τις λέξεις «Royal County of Berkshire Polo Club», οι οποίες συναποτελούν το λεκτικό στοιχείο του επίδικου σημείου, δεν δίνεται έμφαση σε σχέση με το εικονιστικό στοιχείο του εν λόγω σημείου, δηλαδή της κυκλικής παραστάσεως ενός ιππέα που παίζει πόλο. Ισχυρίζεται ότι το συμπέρασμα αυτό δεν λαμβάνει υπόψη ότι οι λέξεις έχουν την ίδια σημασία με το εικονιστικό στοιχείο. Υποστηρίζει συναφώς ότι οι λέξεις στη συγκεκριμένη περίπτωση είναι ορατές και ελκύουν σαφώς την προσοχή λόγω του μεγέθους, της τυπογραφικής τους διατάξεως και της γραμματοσειράς τους που αποτελείται από λευκά κεφαλαία στοιχεία. Επομένως, το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε σφάλμα εκτιμήσεως, με το να θεωρήσει το εικονιστικό στοιχείο ως το καθοριστικό και δεσπόζον στοιχείο του σημείου.

25 Τρίτον, η προσφεύγουσα επικρίνει την αναφορά της προσβαλλομένης αποφάσεως στον αυθαίρετο χαρακτήρα του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση. Κατά την άποψή της, η αναφορά αυτή δεν έχει λάβει υπόψη το γεγονός ότι πρόκειται για σήμα που δηλώνει προέλευση, δηλαδή για ένδειξη ότι τα προϊόντα προέρχονται από το Royal County of Berkshire Polo Club.

26 Τέταρτον, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, αν δεν ακυρωθεί η προσβαλλομένη απόφαση, θα δημιουργηθεί αθέμιτο και αδικαιολόγητο μονοπώλιο υπέρ της παρεμβαίνουσας επί του εικονιστικού στοιχείου που αποτελείται από τον ιππέα που παίζει πόλο. Κατά την προσφεύγουσα, κάτι τέτοιο θα ήταν άδικο και αδικαιολόγητο, ιδίως αν ληφθεί υπόψη ο αριθμός σημάτων για τα προϊόντα της κλάσεως 3 που έχουν καταχωριστεί από άλλες λέσχες πόλο. Συναφώς, η προσφεύγουσα αναφέρεται στην καταχώριση του βρετανικού σήματος αριθ. 1 558 682 και του κοινοτικού σήματος 980 995.

27 Πέμπτον, το τμήμα προσφυγών υπέπεσε σε νομικό σφάλμα καθόσον πραγματοποίησε στην πραγματικότητα μια δοκιμασία στην οποία ο υποτιθέμενος βαθμός ομοιότητας των επίμαχων σημάτων υποκατέστησε το κριτήριο που έπρεπε να εφαρμοστεί σε περίπτωση κινδύνου συγχύσεως, δηλαδή τη συνεκτίμηση όλων των παραγόντων της υπό κρίση υποθέσεως.

28 Το ΓΕΕΑ παρατηρεί, κατ' αρχάς, ότι το τμήμα προσφυγών, καίτοι θεώρησε το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση ως σύνολο, ορθώς έκρινε ότι η παράσταση του παίκτη πόλο αποτελούσε κυρίαρχο στοιχείο από οπτικής απόψεως. Κατά το ΓΕΕΑ, το τμήμα προσφυγών θεώρησε ότι, παρά την ύπαρξη ορισμένων διαφορών μεταξύ των σημείων, οι διαφορές αυτές δεν αρκούσαν για να αντισταθμίσουν τις ομοιότητες, ιδίως αν ληφθεί υπόψη η αρχή της ατελούς μνήμης του καταναλωτή. Τέλος, το ΓΕΕΑ επισημαίνει ότι το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το τμήμα δεν θεώρησε το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση ως σύνολο είναι προδήλως αβάσιμο. Κατά το ΓΕΕΑ, το τμήμα προσφυγών δεν προσέδωσε υπερβολική σημασία στον λογότυπο του ιππέα απομονώνοντάς τον και, κατά συνέπεια, δεν υπερέβη το προσήκον μέτρο κατά την εξέταση των επίμαχων σημείων.

29 Δεύτερον, κατά το ΓΕΕΑ, το τμήμα προσφυγών ορθώς επισήμανε τον αυθαίρετο χαρακτήρα της παραστάσεως του ιππέα που παίζει πόλο για τα οικεία προϊόντα της κλάσεως 3. Συναφώς, η συλλογιστική της προσφεύγουσας όσον αφορά το σήμα που δηλώνει προέλευση θα μπορούσε να γίνει δεκτή εάν η καταχώριση του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση είχε ζητηθεί αποκλειστικά για υπηρεσίες της κλάσεως 41, ήτοι για αθλητικές δραστηριότητες ή για τις δραστηριότητες μιας λέσχης πόλο.

30 Τρίτον, κατά το ΓΕΕΑ, η προσβαλλομένη απόφαση δεν παρέχει στην παρεμβαίνουσα αθέμιτο και αδικαιολόγητο μονοπώλιο επί της παραστάσεως του παίκτη πόλο. Κατά την άποψη του ΓΕΕΑ, το τμήμα προσφυγών έκρινε τελείως βασίμως ότι η παράσταση ενός ιππέα που παίζει πόλο ενείχε ως αναπόσπαστο στοιχείο έναν

έντονο διακριτικό χαρακτήρα έναντι των προϊόντων της κλάσεως 3 που καλύπτονται από την προγενέστερη βρετανική καταχώριση, καθόσον πρόκειται για εικόνα με έντονο φαντασιακό περιεχόμενο. Κατά το ΓΕΕΑ, δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι μία τέτοια παράσταση χρησιμοποιείται αυθαιρέτως για τα εν λόγω προϊόντα και πρέπει να προστατευθεί έναντι των μεταγενέστερων αιτήσεων που περιέχουν παραστάσεις παρόμοιες σε βαθμό που να δημιουργούν σύγχυση. Ισχυρίζεται ότι στην υπό κρίση υπόθεση ο διακριτικός χαρακτήρας που έχει προσλάβει το προγενέστερο σήμα αποτελεί έναν επιπλέον παράγοντα που δικαιολογεί την προστασία του σήματος αυτού έναντι μεταγενέστερου σήματος το οποίο περιέχει ως κυρίαρχο στοιχείο παρόμοια παράσταση με παίκτη πόλο. Όσον αφορά την αναφορά της προσφεύγουσας στα σήματα που καταχώρισαν άλλες λέσχες πόλο για προϊόντα της κλάσεως 3, το ΓΕΕΑ διευκρινίζει ότι, στην περίπτωση του βρετανικού σήματος αριθ. 1 558 682, η καταχώριση είχε επιτραπεί με τη συγκατάθεση του δικαιούχου του βρετανικού σήματος αριθ. 657 864, δηλαδή της παρεμβαίνουσας στην παρούσα δίκη. Όσον αφορά το κοινοτικό σήμα αριθ. 980 995, το ΓΕΕΑ επισημαίνει ότι το τμήμα προσφυγών επισήμανε στην απόφασή του ότι αναπαριστούσε δύο παίκτες πόλο.

31 Τέταρτον, κατά το ΓΕΕΑ, το τμήμα προσφυγών δεν υπέπεσε σε νομικό σφάλμα αντικαθιστώντας τη δοκιμασία εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως με άλλη δοκιμασία που βασίζεται στον υποτιθέμενο βαθμό ομοιότητας μεταξύ των σημείων. Το ΓΕΕΑ υποστηρίζει συναφώς ότι το τμήμα προσφυγών απέδειξε κατά ορθό τρόπο την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως, καθόσον έλαβε υπόψη κατά την ανάλυσή του όλους τους παράγοντες που ασκούν επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση, δηλαδή τη μερική ταυτότητα ή την ομοιότητα των προϊόντων, τις οπτικές και εννοιολογικές ομοιότητες μεταξύ των σημείων, τον έντονο διακριτικό χαρακτήρα της παραστάσεως του παίκτη πόλο στα προγενέστερα σήματα της παρεμβαίνουσας, ο οποίος μπορεί να χαρακτηριστεί ταυτόχρονα εγγενής και κτηθείς λόγω της χρήσεως, και, τέλος, την ύπαρξη οικογένειας σημάτων που συνδέονται με την έννοια του πόλο για προϊόντα της κλάσεως 3.

32 Η προσφεύγουσα τονίζει, κατ' αρχάς, ότι η οπτική εντύπωση που προκαλείται από την εικόνα του ιππέα είναι πολύ εντονότερη και έχει περισσότερες πιθανότητες να απομνημονευθεί απ' ό,τι το λεκτικό στοιχείο του σήματος. Πράγματι, αφενός, το λεκτικό στοιχείο είναι δευτερεύον, διότι αποτελείται από έξι λέξεις γραμμένες με σχετικώς μικρά στοιχεία, των οποίων η ανάγνωση είναι ιδιαιτέρως δυσχερής, διότι

σχηματίζουν κύκλο. Εξάλλου, καμία από τις λέξεις αυτές δεν ξεχωρίζει έναντι των υπολοίπων. Αφετέρου, λαμβανομένου υπόψη ότι ο μέσος καταναλωτής σπανίως μόνον έχει την ευκαιρία να προβεί σε προσεκτική εξέταση ενός σήματος και, ως εκ τούτου, διατηρεί στη μνήμη του μια ατελή μόνον εικόνα ή ανάμνησή του, θα ήταν πολύ απίθανο η ατελής εικόνα του σήματος που διατηρεί έτσι στη μνήμη του να του επιτρέπει να θυμάται το λεκτικό στοιχείο του σήματος αυτού. Συναφώς, η παρεμβαίνουσα επισημαίνει ακόμη ότι η προσέγγιση της προσφεύγουσας, η οποία θεωρεί τις λέξεις που συναποτελούν το λεκτικό στοιχείο του κοινοτικού σήματος ως κυρίαρχο χαρακτηριστικό του σήματος αυτού, λόγω του ότι είναι ορατές, αγνοεί, αφενός, τη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σήμα και, αφετέρου, το γεγονός ότι ο μέσος καταναλωτής δεν προβαίνει σε λεπτομερή εξέταση του σήματος και διατηρεί συνήθως στη μνήμη του μια ατελή μόνον εικόνα του σήματος αυτού.

33 Δεύτερον, όσον αφορά τον αυθαίρετο χαρακτήρα του συνδέσμου μεταξύ του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση και των προϊόντων, η παρεμβαίνουσα επισημαίνει ότι, αφενός, το σήμα αυτό δεν συνδέεται καθόλου με τα προϊόντα της κλάσεως 3 και δεν παρουσιάζει καμιά σημασία που θα μπορούσε να συνδεθεί με αυτά και, αφετέρου, ότι η αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος δεν αφορά προϊόντα ή υπηρεσίες που συνδέονται με το άθλημα του πόλο, αλλά εντελώς άσχετα με το άθλημα αυτό προϊόντα.

34 Τρίτον, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η απόφαση του τμήματος προσφυγών, αν δεν ακυρωθεί, θα δημιουργήσει υπέρ της παρεμβαίνουσας αθέμιτο και αδικαιολόγητο μονοπώλιο επί της παραστάσεως του παίκτη πόλο αποτελεί, κατά την παρεμβαίνουσα, σιωπηρή αναγνώριση εκ μέρους της προσφεύγουσας του γεγονότος ότι ο λογότυπος του ιππέα είναι παρόμοιος με οποιονδήποτε από τα προγενέστερα σήματα της προσφεύγουσας και ότι υφίσταται κίνδυνος συγχύσεως του κοινού. Ως εκ τούτου, κατά την παρεμβαίνουσα, η άρνηση καταχωρίσεως του μεταγενέστερου σήματος είναι απολύτως δικαιολογημένη. Επιπλέον, η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει συναφώς ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς έκρινε ότι η προσφεύγουσα δεν είχε αποδείξει τη χρήση, για τα προϊόντα της κλάσεως 3, άλλων σημάτων που περιείχαν το στοιχείο της παραστάσεως του παίκτη πόλο. Αφενός, όσον αφορά την καταχώριση του βρετανικού σήματος αριθ. 1 558 682, η παρεμβαίνουσα επισημαίνει ότι η καταχώριση έγινε με τη συγκατάθεσή της. Αφετέρου, όσον αφορά το κοινοτικό σήμα αριθ. 980 995, η παρεμβαίνουσα

παραπέμπει στην απόφαση του τμήματος προσφυγών, η οποία είχε επισημάνει ότι το σημείο αυτό αναπαριστούσε δύο παίκτες πόλο.

35 Τέταρτον, η παρεμβαίνουσα επισημαίνει ότι, το τμήμα προσφυγών, κατά την εκτίμηση της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως, έλαβε υπόψη κατά το προσήκον μέτρο το γεγονός ότι, αφενός, το σήμα της παρεμβαίνουσας είχε αποκτήσει ακόμη ισχυρότερο διακριτικό χαρακτήρα λόγω της χρήσεως και, αφετέρου, ότι η παρεμβαίνουσα είχε δημιουργήσει, σε σχέση με τα προϊόντα της κλάσεως 3, μια οικογένεια σημάτων που συνδέονται εννοιολογικώς με το παιχνίδι του πόλο.

36 Κατά την παρεμβαίνουσα, το συμπέρασμα ότι τα προϊόντα που αφορά η αίτηση περί καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος είναι ίδια ή παρόμοια με τα προϊόντα που καλύπτονται από τα προγενέστερα σήματα αποτελεί ένα επιπλέον στοιχείο που συνηγορεί υπέρ της υπάρξεως κινδύνου συγχύσεως. Η παρεμβαίνουσα υπενθυμίζει συναφώς τη νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία μία ελαφρά ομοιότητα μεταξύ των προσδιοριζομένων προϊόντων ή υπηρεσιών μπορεί να αντισταθμίζεται από μια έντονη ομοιότητα μεταξύ των σημάτων και αντιστρόφως (απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1999, C-342/97, Lloyd Schuhfabrik Meyer, Συλλογή 1999, σ. I-3819).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

37 Κατ' αρχάς, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, η αίτηση περί καταχωρίσεως σήματος δεν γίνεται δεκτή εάν, λόγω του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα. Δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, ii, του κανονισμού 40/94, ως προγενέστερα σήματα νοούνται σήματα καταχωρισμένα σε κράτος μέλος, τα οποία έχουν κατατεθεί πριν από την ημερομηνία της αιτήσεως περί καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος.

38 Όπως προκύπτει από πάγια νομολογία, η συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως πρέπει, όσον αφορά την οπτική, ηχητική ή εννοιολογική ομοιότητα των επίμαχων σημείων, να στηρίζεται στη συνολική εντύπωση που προκαλούν τα σημεία αυτά, λαμβανομένων υπόψη, μεταξύ άλλων, των διακριτικών και κυρίαρχων στοιχείων τους (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1997, C-251/95, SABEL, Συλλογή 1997, σ. I-6191, σκέψη 23, και προπαρατεθείσα απόφαση Lloyd Schuhfabrik Meyer, σκέψη 25).

39 Επιβάλλεται επιπλέον η υπόμνηση ότι ένα σύνθετο σήμα μπορεί να θεωρηθεί παρόμοιο με άλλο σήμα, το οποίο είναι πανομοιότυπο ή παρόμοιο προς ένα από τα στοιχεία που αποτελούν το σύνθετο σήμα, μόνον αν το στοιχείο αυτό είναι το κυρίαρχο στοιχείο στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σύνθετο σήμα. Τούτο συμβαίνει οσάκις το συνθετικό στοιχείο και μόνον αυτό μπορεί να κυριαρχεί στην εικόνα του σήματος αυτού την οποία διατηρεί στη μνήμη του το ενδιαφερόμενο κοινό και, επομένως, όλα τα υπόλοιπα στοιχεία που αποτελούν το σήμα είναι αμελητέα στο πλαίσιο της συνολικής εντυπώσεως που προκαλεί το εν λόγω σήμα [απόφαση του Πρωτοδικείου της 23ης Οκτωβρίου 2002, T-6/01, Matratzen Concord κατά ΓΕΕΑ — Hukla Germany (MATRATZEN), Συλλογή 2002, σ. II-4335, σκέψη 33].

40 Η εκτίμηση από το τμήμα προσφυγών του κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των επίδικων σημάτων πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα του σκεπτικού αυτού.

41 Κατ' αρχάς, πρέπει να τονιστεί, αφενός, ότι το γεγονός ότι το τμήμα προσφυγών θεώρησε το εικονιστικό στοιχείο ως κυρίαρχο στοιχείο του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση δεν σημαίνει ότι αγνόησε, κατά τη σύγκριση από οπτικής απόψεως των δύο σημείων, το λεκτικό στοιχείο του εν λόγω σήματος. Πράγματι, κατά τη σύγκριση αυτή, το τμήμα προσφυγών έλαβε ρητώς υπόψη τον τρόπο αναγραφής των λέξεων. Επομένως, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι το τμήμα προσφυγών δεν εξέτασε το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση ως σύνολο είναι προδήλως αβάσιμος. Αφετέρου, ορθώς το τμήμα προσφυγών θεώρησε το εικονιστικό στοιχείο ως κυρίαρχο στοιχείο του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση. Πράγματι, ο παίκτης του πόλο, δηλαδή το εικονιστικό στοιχείο, είναι αυτό που προσδίδει στο σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση τον διακριτικό του

χαρακτήρα και που θα συγκρατηθεί ευκολότερα από τους καταναλωτές. Αντιθέτως, το λεκτικό στοιχείο του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση, το οποίο συνίσταται σε έξι λέξεις συντιθέμενες από σχετικώς μικρούς χαρακτήρες, των οποίων η ανάγνωση είναι ιδιαιτέρως δυσχερής λόγω του ότι σχηματίζουν κύκλο, είναι αμελητέο στο πλαίσιο της συνολικής εντυπώσεως που προκαλεί το εν λόγω σήμα. Εξάλλου, το κυκλικό σχήμα του λεκτικού στοιχείου αναδεικνύει ακόμη περισσότερο το εικονιστικό στοιχείο του σήματος αυτού, με αποτέλεσμα να ενισχύεται ο κυρίαρχος χαρακτήρας του τελευταίου αυτού στοιχείου.

42 Δεύτερον, επιβάλλεται η εξέταση του επιχειρήματος της προσφεύγουσας ότι η προσβαλλομένη απόφαση έκανε λόγο για αυθαίρετο χαρακτήρα του σήματος χωρίς να λάβει υπόψη ότι το σήμα αποτελεί ένδειξη της προελεύσεως, καθόσον δηλώνει ότι τα προϊόντα προέρχονται από το Royal County of Berkshire Polo Club. Συναφώς, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι το τμήμα προσφυγών επισήμανε, στο σημείο 31 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι το εικονιστικό στοιχείο του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση, το οποίο συγκρατείται ως το κυρίαρχο στοιχείο του σήματος αυτού, χρησιμοποιήθηκε αυθαίρετα σε σχέση με τα προϊόντα για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του εν λόγω σήματος. Η παρατήρηση αυτή είναι απολύτως ακριβής, καθόσον είναι αδιαμφισβήτητο ότι η έννοια του αθλήματος του πόλο στην οποία παραπέμπει το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση ουδόλως συνδέεται με τα προϊόντα της κλάσεως 3 για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του κοινοτικού σήματος. Επομένως, το ζήτημα αν η προσβαλλομένη απόφαση έλαβε υπόψη το γεγονός ότι επρόκειτο για σήμα που δηλώνει την προέλευση δεν ασκεί επιρροή στην επίλυση της κρινόμενης διαφοράς.

43 Τρίτον, το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι το επιχείρημα ότι, αν δεν ακυρωθεί η προσβαλλομένη απόφαση, θα δημιουργηθεί αθέμιτο και αδικαιολόγητο μονοπώλιο υπέρ της παρεμβαίνουσας επί της παραστάσεως του παίκτη πόλο, το οποίο θα της επιτρέπει να αντιτίθεται σε κάθε μεταγενέστερη αίτηση που θα περιλαμβάνει παρόμοιο λογότυπο, δεν μπορεί να γίνει δεκτό. Επιβάλλεται, συναφώς, η παρατήρηση ότι το τμήμα προσφυγών έκρινε κατά τρόπο απολύτως βάσιμο ότι η παράσταση παίκτη πόλο ενείχε έντονο διακριτικό χαρακτήρα σε σχέση με τα προϊόντα της κλάσεως 3 για τα οποία ζητήθηκε η καταχώριση του σήματος και τα οποία καλύπτονται επί του παρόντος από την προγενέστερη βρετανική καταχώριση, καθόσον, σε σχέση με τα προϊόντα αυτά, η παράσταση του παίκτη πόλο έχει έντονο φαντασιακό περιεχόμενο. Μία τέτοια παράσταση πρέπει, επομένως, να

θεωρηθεί ως χρησιμοποιούμενη αυθαιρέτως για τα εν λόγω προϊόντα και να προστατευθεί έναντι των μεταγενέστερων αιτήσεων που περιλαμβάνουν παρόμοιες παραστάσεις σε βαθμό που να δημιουργείται κίνδυνος συγχύσεως. Πράγματι, ο σκοπός του νομικού καθεστώτος του κοινοτικού σήματος έγκειται ακριβώς στην παροχή στους δικαιούχους προγενέστερου σήματος της δυνατότητας να αντιτίθενται στην καταχώριση μεταγενέστερων σημάτων που αντλούν αθέμιτο όφελος από τον διακριτικό χαρακτήρα ή τη φήμη του προγενέστερου σήματος. Έτσι, το εν λόγω καθεστώς παρέχει όχι αθέμιτο και αδικαιολόγητο μονοπώλιο στους δικαιούχους προγενέστερου σήματος, αλλά τη δυνατότητα στους δικαιούχους αυτούς να προστατεύουν και να καθιστούν αποδοτικές τις σημαντικές επενδύσεις που πραγματοποίησαν για να προωθήσουν το προγενέστερο σήμα τους.

44 Τέλος, το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι το τμήμα προσφυγών αντικατέστησε την εξέταση του κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των επίδικων σημάτων με μια δοκιμασία από την οποία πιθανολογήθηκε ο βαθμός ομοιότητας μεταξύ των σημάτων αυτών πρέπει επίσης να απορριφθεί ως αβάσιμος. Πράγματι, το τμήμα προσφυγών απέδειξε κατά τρόπο ορθό την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των εν λόγω σημάτων, καθόσον έλαβε υπόψη στην ανάλυσή του όλους τους παράγοντες που ασκούν επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση, δηλαδή τη μερική ταυτότητα ή την ομοιότητα των προϊόντων, τις οπτικές και εννοιολογικές ομοιότητες μεταξύ των σημείων, τον έντονο διακριτικό χαρακτήρα της παραστάσεως του παίκτη πόλο στο σήμα της παρεμβαίνουσας, ο οποίος μπορεί να χαρακτηριστεί τόσον εγγενής όσο και κτηθείς λόγω της χρήσεως, και την ύπαρξη οικογένειας σημάτων που ανήκουν στην παρεμβαίνουσα και που συνδέονται με την έννοια του πόλο για προϊόντα της κλάσεως 3.

45 Επομένως, δεδομένου ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε ότι το τμήμα προσφυγών παρέβη το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β΄, του κανονισμού 40/94, ο εξεταζόμενος ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί.

Επί του αιτήματος της παρεμβαίνουσας που βασίζεται στο άρθρο 134, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου

Επιχειρήματα της παρεμβαίνουσας

46 Με το υπόμνημά της αντικρούσεως, η παρεμβαίνουσα ζητεί κατ' αρχάς τη μεταρρύθμιση της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών καθό μέρος απέρριψε την ανακοπή όσον αφορά τα ακόλουθα προϊόντα που περιλαμβάνονταν στην αίτηση καταχωρίσεως του κοινοτικού σήματος: «λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ύλες πλυσίματος· παρασκευάσματα καθαρισμού, στιλβώσεως, αφαιρέσεως λίπους και αποξέσεως». Η παρεμβαίνουσα εκτιμά, πράγματι, ότι τα προϊόντα αυτά μπορούν να εξομοιωθούν με τα σαπούνια, τα οποία καλύπτονται από το καταχωρισμένο στο Ηνωμένο Βασίλειο σήμα της με αριθμό 657 864. Η ομοιότητα των προϊόντων αυτών με τα σαπούνια προκύπτει από το γεγονός ότι και τα δύο μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τον καθαρισμό του σπιτιού, να διατεθούν στο εμπόριο με τις ίδιες μεθόδους, να βρίσκονται στα ίδια τμήματα των καταστημάτων (όταν πωλούνται σε πολυκαταστήματα), να χρησιμοποιηθούν από κοινού και ότι οι επιχειρήσεις που κατασκευάζουν τέτοιου είδους προϊόντα προτείνουν πλήρη γκάμα προϊόντων καθαρισμού. Κατά συνέπεια, λαμβανομένης υπόψη της ομοιότητας μεταξύ των σαπουνιών και των προαναφερθέντων προϊόντων, καθώς και του κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των δύο σημάτων, το τμήμα προσφυγών όφειλε να απορρίψει την αίτηση καταχωρίσεως για όλα τα προϊόντα, μεταξύ αυτών και για τα «λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ύλες πλυσίματος· παρασκευάσματα καθαρισμού, στιλβώσεως, αφαιρέσεως λίπους και αποξέσεως».

47 Η παρεμβαίνουσα επικρίνει επίσης την προσβαλλομένη απόφαση, διότι δεν δέχθηκε την ανακοπή βάσει άλλων δικών της σημάτων. Ειδικότερα, επικρίνει το σημείο 44 της προσβαλλομένης αποφάσεως καθό μέρος αναφέρει ότι οι διαφορές μεταξύ του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση και των άλλων προγενέστερων δικών της σημάτων, που απαριθμούνται ανωτέρω στη σκέψη 5, ήταν περισσότερες από τις οπτικές και ηχητικές ομοιότητες. Συναφώς, η παρεμβαίνουσα υπογραμμίζει τις διαπιστώσεις του τμήματος προσφυγών, σύμφωνα με τις οποίες, αφενός, τέσσερα από τα άλλα αυτά σήματα δεν

περιλαμβάνουν παράσταση με ιππέα να παίζει πόλο και, αφετέρου, στα υπόλοιπα τέσσερα προγενέστερα σήματα, τα οποία απεικονίζουν έναν παίκτη πόλο, το κυρίαρχο στοιχείο είναι η λέξη «polo».

48 Η παρεμβαίνουσα υποστηρίζει ότι το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση και τα άλλα προγενέστερα σήματα είναι παρόμοια και ότι υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως του οικείου κοινού. Αφενός, το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση παραπέμπει στην έννοια του πόλο ως αθλήματος και ότι, επομένως, το σήμα βασίζεται στην έννοια αυτή. Η έννοια, όμως, αυτή αντιστοιχεί ακριβώς στην έννοια στην οποία παραπέμπουν τα άλλα σήματα, με αποτέλεσμα τα άλλα προγενέστερα σήματα και το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση να παρουσιάζουν μεγάλη ομοιότητα από εννοιολογικής απόψεως. Αφετέρου, λαμβανομένου υπόψη ότι όλα τα προγενέστερα σήματα διαθέτουν ιδιαίτερο διακριτικό χαρακτήρα, τόσο εγγενώς όσο και λόγω της χρήσεώς τους, καθώς και του ότι, υπό το πρίσμα της εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως, ο μέσος καταναλωτής θεωρείται ότι διατηρεί συνήθως στη μνήμη του μια ατελή εικόνα του σήματος, είναι πιθανόν οι καταναλωτές να συγχέουν το σήμα του οποίου ζητείται η καταχώριση με άλλο σήμα που ανήκει στην οικογένεια των σημάτων της παρεμβαίνουσας.

49 Η παρεμβαίνουσα συνάγει από τα ανωτέρω το συμπέρασμα ότι το τμήμα προσφυγών δεν εξέτασε επαρκώς το ζήτημα της εννοιολογικής ομοιότητας μεταξύ του σήματος του οποίου ζητείται η καταχώριση και των άλλων προγενέστερων σημάτων και ότι παρέλειψε να αποφανθεί επί του ζητήματος του κινδύνου συγχύσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

50 Ζητώντας από το Πρωτοδικείο, αφενός, να μεταρρυθμίσει την απόφαση του τμήματος προσφυγών, καθό μέρος απέρριψε την ανακοπή όσον αφορά τα λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ύλες πλυσίματος, καθώς και τα παρασκευάσματα καθαρισμού, στιλβώσεως, αφαιρέσεως λίπους και αποξέσεως και,

αφετέρου, να δεχθεί την ανακοπή για όλα τα προϊόντα στα οποία αναφερόταν η αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος, βάσει τόσο του προγενέστερου καταχωρισμένου στο Ηνωμένο Βασίλειο σήματος με αριθμό 657 864 όσο και βάσει των άλλων προγενέστερων σημάτων, η παρεμβαίνουσα κάνει χρήση της δυνατότητας που της παρέχει το άρθρο 134, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας να διατυπώσει, με το υπόμνημά της αντικρούσεως, αιτήματα με σκοπό τη μεταρρύθμιση της αποφάσεως του τμήματος προσφυγών όσον αφορά ζήτημα που δεν τέθηκε με το δικόγραφο της προσφυγής.

51 Στην περίπτωση αυτή, οι λοιποί διάδικοι μπορούν, σύμφωνα με το άρθρο 135, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, εντός προθεσμίας δύο μηνών αφότου τους κοινοποιηθεί το υπόμνημα αντικρούσεως, να καταθέσουν υπόμνημα, το αντικείμενο του οποίου περιορίζεται στην αντίκρουση των αιτημάτων που υποβλήθηκαν για πρώτη φορά με το υπόμνημα αντικρούσεως της παρεμβαίνουσας. Ούτε το ΓΕΕΑ ούτε η προσφεύγουσα έκαναν χρήση της δυνατότητας αυτής. Αντιθέτως, κατά την συζήτηση στο ακροατήριο, τόσο η προσφεύγουσα όσο και το ΓΕΕΑ τοποθετήθηκαν επί του αιτήματος της παρεμβαίνουσας. Στο πλαίσιο αυτό, η προσφεύγουσα κάλεσε το Πρωτοδικείο να απορρίψει το αίτημα αυτό ως αβάσιμο. Το ΓΕΕΑ εκφράστηκε μόνον επί του τμήματος που αφορά την απόρριψη από το τμήμα προσφυγών της ανακοπής όσον αφορά τα λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ύλες πλυσίματος, καθώς και τα παρασκευάσματα καθαρισμού, στιλβώσεως, αφαιρέσεως λίπους και αποξέσεως. Υποστήριξε δε ότι συμμεριζόταν σχετικώς την προσέγγιση της παρεμβαίνουσας.

52 Επιβάλλεται, κατ' αρχάς, η σημείωση ότι, καίτοι είναι αληθές ότι τα περισσότερα προϊόντα που καλύπτονται από το προγενέστερο εικονιστικό σήμα που καταχωρίστηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο με αριθμό 657 864 χρησιμοποιούνται αποκλειστικώς ως προϊόντα ομορφιάς ή ατομικής υγιεινής, δεν ισχύει το ίδιο και για τα σαπούνια, τα οποία επιτελούν διπλή λειτουργία. Πράγματι, καίτοι τα σαπούνια χρησιμοποιούνται για το πλύσιμο του σώματος και για να δώσουν σε αυτό ευχάριστη όψη ή μυρωδιά, χρησιμοποιούνται επίσης και ως προϊόντα καθαρισμού του σπιτιού, γεγονός που παρέλειψε να αναφέρει το τμήμα προσφυγών στο σημείο 22 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Από την άποψη αυτή, μπορούν να συγκριθούν με τα λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ύλες πλυσίματος, καθώς και με τα παρασκευάσματα καθαρισμού, στιλβώσεως, αφαιρέσεως λίπους και αποξέσεως. Επομένως, υπάρχει ομοιότητα μεταξύ, αφενός, των σαπουνιών που καλύπτονται

από το προγενέστερο εικονιστικό σήμα που καταχωρίστηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο με αριθμό 657 864 και, αφετέρου, των λευκαντικών παρασκευασμάτων και άλλων υλών πλυσίματος, καθώς και των παρασκευασμάτων καθαρισμού, στιλβώσεως, αφαιρέσεως λίπους και αποξέσεως, για τα οποία ζητεί την καταχώριση η αιτούσα. Λαμβανομένης υπόψη της ομοιότητας αυτής, ο κίνδυνος συγχύσεως που διαπίστωσε το τμήμα προσφυγών εκτείνεται και στα λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ύλες πλυσίματος, καθώς και στα παρασκευάσματα καθαρισμού, στιλβώσεως, αφαιρέσεως λίπους και αποξέσεως, επομένως, πρέπει να ακυρωθεί εν μέρει η απόφαση του τμήμα προσφυγών, καθό μέρος δεν απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως του κοινοτικού σήματος για τα προϊόντα αυτά. Κατά το άρθρο 63, του κανονισμού 40/94, στο ΓΕΕΑ απόκειται να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η μερική αυτή ακύρωση.

53 Όσον αφορά το αίτημα της παρεμβαίνουσας να γίνει δεκτή η ανακοπή βάσει των προγενέστερων σημάτων της πέραν του καταχωρισμένου στο Ηνωμένο Βασίλειο με αριθμό 657 864, επιβάλλεται η παρατήρηση ότι ένα τέτοιο αίτημα θα κατέληγε στην καλύτερη περίπτωση στο αποτέλεσμα στο οποίο καταλήγει η προηγούμενη σκέψη, δηλαδή στην εν όλω απόρριψη της αιτήσεως καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος για προϊόντα της κλάσεως 3. Δεδομένου ότι το αίτημα της παρεμβαίνουσας που στηρίζεται στη δεύτερη αυτή βάση έχει καταστεί άνευ περιεχομένου, πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

54 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα ηττήθηκε και το ΓΕΕΑ ζήτησε την καταδίκη της στα δικαστικά έξοδα. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, η παρεμβαίνουσα ζήτησε επίσης την καταδίκη της προσφεύγουσας στα δικαστικά έξοδα. Το γεγονός ότι υπέβαλε το αίτημα αυτό κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση δεν το εμποδίζει να γίνει δεκτό (απόφαση του Δικαστηρίου της 29ης Μαρτίου 1979, 113/77, NTN Toyo Bearing κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 669, και προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Warner στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση αυτή, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 692). Συνεπώς, πρέπει να καταδικασθεί η προσφεύγουσα στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει την προσβαλλομένη απόφαση καθό μέρος δέχεται την καταχώριση υπέρ της Royal County of Berkshire Polo Club Ltd της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος για τα ακόλουθα προϊόντα της κλάσεως 3: λευκαντικά παρασκευάσματα και άλλες ύλες πλυσίματος, καθώς και παρασκευάσματα καθαρισμού, στιλβώσεως, αφαιρέσεως λίπους και αποξέσεως.

2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

3) Η προσφεύγουσα φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και τα έξοδα του Γραφείου Εναρμόνισης στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (σήματα, σχέδια και υποδείγματα) και της παρεμβαίνουσας.

Βηλαράς Martins Ribeiro Jürimäe

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 21 Φεβρουαρίου 2006.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

E. Coulon Μ. Βηλαράς